

BOSHLANG‘ICH SINIF O‘QUVCHILARINING O‘QISH MOTIVLARINI OSHIRISHDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISH

Quronboyeva Mavluda Bahodirovna

Xorazm viloyati Bog‘ot tumanidagi 30-maktabning boshlang‘ich sinf o‘qituvchisi

Email: mavludaquronboyeva@gmail.com

Annotasiya Ushbu maqolada boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining biror fanni o‘rganishga bo‘lgan qiziqishlarini oshirishda yordam beruvchi interfaol metodlar keltirilgan.

Kalit so‘zlar: motiv, dam olish daqiqasi, motivatsion jumla, rag‘bat.

Yoshlarni erkin fikrlovchi, yangilikka intiluvchi va barkamol inson qilib tarbiyalash boshlang‘ich sinflardan boshlanadi, hamda bu jarayon juda ma‘suliyatli hisoblanadi. Shu sababdan ham ta‘lim mazmuni tubdan yangilanib bormoqda. Kichik maktab yoshi davrida bolada mustaqil ta‘lim olish motivlari yuzaga kelib, ular eng oddiy shaklda — bilimlarni olish bilan birgalikda qo‘shimcha manbalarga va turli mavzulardagi kitoblarni o‘qishga qiziqishi bilan yuzaga keladi. Ijtimoiy motivlar birinchi sinfga kelgan bolaning differensial bo‘lmagan, umumiy tushunishdan o‘qish va o‘rganishning zarurligi sabablarini anglashda, “o‘zi uchun” o‘qish mazmunini anglab yetishda ijtimoiy motivlarni amaliy xarakter kasb etishiga sababchi bo‘ladi. Motivlar asosida o‘quvchining o‘quv mustaqilligini shakllanishi rivojlantiruvchi ta‘lim shartlariga bog‘liqdir. Ta‘lim jarayonida o‘qish motivlari «nima uchun?», «nimaga?», «qanday maqsad bilan?» kabi savollar asosida yuzaga keladi. Motivlar birinchidan, o‘quv faoliyatiga undasa, ikkinchidan, maqsadga erishish uchun zarur yo‘l va usullar tanlashga yordam beradi. Boshlang‘ich ta‘lim jarayoni o‘quvchilar ta‘limiy faoliyatida ham, o‘qituvchilarning pedagogik faoliyatida ham muhim davr hisoblanadi. Boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining ta‘limiy o‘yinlarga bo‘lgan munosabati ancha jiddiy. Ularning ko‘pchiligi bir qator o‘yinlarni boshlang‘ich sinflar darslarida

foydalanish uchun qulayligini aytib o‘tdishadi. Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining o‘qishga, ilm olishga bo‘lgan qiziqishlarini oshirish har bir boshlang‘ich sinf o‘qituvchisi oldidagi ulkan mas’uliyatli jarayon hisoblanadi. Ushbu jarayonni muvaffaqiyatli bosib o‘tishda har bir pedagog turli metodlardan, ish tajribalaridan foydalanadi. Maqolada yoritib bermoqchi bo‘lgan metodimizdan barcha fanlarda foydalansa bo‘ladi. Bunda o‘qituvchi darsning mustahkamlash qismida yoxud dam olish daqiqalarida foydalanishi maqsadga muvofiq. O‘qituvchi o‘tilgan mavzuni mustahkamlovchi savol yoki topshiriqlarni berib, unga javob olganidan keyin chiroyli tilaklar, istaklar, motivatsion jumlar yozilgan kartochkalarini o‘quvchilarga taqdim qiladi va har bir o‘quvchi o‘zining rag‘bat kartochkasida yozilgan jummalarni ovozini chiqarib auditoriyadagi barchaga o‘qib eshittiradi. Rag‘bat kartochkalarida taxminan quyidagicha jumlar yozilgan bo‘ladi: " Siz eng buyuk insonsiz", " Sizga olamdagi barcha quvonchlarni tilayman", " Men siz bilan faxrlanaman", " Siz eng a‘lochi o‘quvchisiz" va hokazo. Bolalarning psixologiyasi tarafdin olib qaraganda ham ularga ishonch bildirilishining samarasi muvaffaqiyatga sabab bo‘ladi. Rag‘batlantirish metodlari – o‘quvchilarning harakatlarini ijobiy baholashni ko‘zda tutadi. Rag‘batlantirish quvonch, qoniqish, qanoatlanish kechinmalarini paydo qiladi, tetiklik va g‘ayrat bag‘ishlaydi, o‘z kuchiga ishonchni mustahkamlaydi, ijobiy xatti-harakatlarni rag‘batlantiradi, o‘z faoliyati va xulqiga mas’uliyatini oshiradi. Ushbu yuqoridagi metoddan foydalanganingizda o‘quvchilaringizning avvalo o‘ziga ishonchi ortadi, barchasini uddalay olishiga ko‘zi yetadi, darsingizga bilan qiziqishi ortadi, yanggi bilimlar olishga intiluvchanligi ortadi..

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Bolalar psixologiyasi va uni o‘qitish metodikasi (Z.Nishanova, G.Alimova)
Toshkent – 2006
2. BOLALAR PSIXOLOGIYASI VA PSIXODIAGNOSTIKASI
(Z.T.NISHANOVA, G.FLALIMOVA, A.G‘.TURG‘UNBOEVA
M.X.ASRANBOEVA) TOSHKENT- 2017